

Реалізація проєктів на уроках технологій в пілотних класах НУШ

Проектна технологія в умовах пілотування НУШ розглядається як форма організації освітнього процесу, за якої учні набувають знань, умінь і досвіду в процесі самостійної або групової діяльності, спрямованої на розв'язання практично значущих проблем із отриманням конкретного продукту. Вона поєднує дослідницьку, творчу та прикладну діяльність, сприяє міжгалузевій інтеграції та формуванню цілісного бачення світу.

Набута освітня практика в пілотних класах дозволяє виділити такі ключові риси ефективного проєктного навчання:

- наявність проблемного або практико-орієнтованого завдання;
- самостійна та командна діяльність учнів;
- спрямованість на створення реального продукту;
- інтеграція змісту різних освітніх галузей;
- публічна презентація результатів та рефлексія.

У процесі пілотування НУШ активно використовувалися різні види проєктів, адаптовані до вікових особливостей учнів та очікуваних результатів навчання. Для реалізації освітніх завдань учням пропонувалися дослідницькі проєкти, що передбачали організацію спостережень, проведення елементарних експериментів, аналіз і узагальнення результатів. Такі проєкти сприяли формуванню наукового мислення, інформаційно-аналітичних умінь і дослідницької компетентності учнів.

Учні 5–9 класів також виконували інформаційні проєкти, орієнтовані на пошук, відбір, критичний аналіз і систематизацію інформації з різних джерел. Результатом їхньої роботи ставало створення презентацій, інформаційних матеріалів і цифрового контенту, що відповідає вимогам сучасного освітнього середовища.

Найбільш успішною для учнів виявилася реалізація творчих проєктів, спрямованих на виготовлення продуктів творчої діяльності (макетів, виробів, відео, дизайнерських рішень тощо). Вони забезпечували розвиток креативності, емоційного інтелекту та художньо-проєктного мислення.

В умовах пілотування особлива увага приділялася практико-орієнтованим проєктам, які передбачали створення продуктів, що мають реальне застосування (організація освітнього простору, розроблення виробів, реалізація соціальних ініціатив). Саме такі проєкти найповніше реалізують ідеї діяльнісного підходу НУШ.

Учням пропонувалися й ігрові (рольові) проєкти, що передбачали моделювання життєвих ситуацій. Це сприяло розвитку м'яких навичок (soft skills) в учнів 5–9 класів, зокрема вміння працювати в команді та приймати рішення в умовах невизначеності.

Особливу увагу приділялася впровадженню декоративно-ужиткових видів діяльності на уроках технологій як

складової проєктного навчання. Такі проєкти поєднують практичну діяльність із культурологічним змістом, сприяють формуванню національної ідентичності та розвитку естетичного смаку. Ефективними є проєкти з ажурного випилювання лобзиком, плетіння з паперової лози, геометричного різьблення по дереву, які забезпечують інтеграцію традиційних ремесел із сучасними освітніми підходами.

Аналізуючи роботу учнів пілотних класів, було сформовано орієнтовний перелік об'єктів проєктування (таблиця), які є цікавими та доцільними для реалізації учнями.

Клас	Орієнтовні об'єкти проєктування
5 клас	Закладка для книги; підставка під гарячий посуд; органайзер для шкільного приладдя; декоративний магніт; сувенір; прості вироби з паперової лози; панно з природних матеріалів.
6 клас	Кухонна дошка з елементами декору; підставка для телефону; рамка для фото; вироби в техніці ажурного випилювання; плетений кошик із паперової лози; текстильний виріб; м'яка іграшка.
7 клас	Настінний органайзер; ключниця; декоративна полиця; вироби з геометричним різьбленням; еко-торбинка (шопер); проєкт «Здорове харчування»; еко-вироби з вторинних матеріалів.
8 клас	Елементи організації освітнього простору (полиці, підставки, декор); предмети інтер'єру (панно, світильник); оформлення шкільної зони відпочинку; вироби з комбінованих матеріалів; кулінарні та соціальні проєкти.
9 клас	Фотозона; предмети інтер'єру; етно-сувенір; іграшка-голова; виріб для власних потреб; соціальні проєкти.

Досвід реалізації змісту технологічної освітньої галузі в НУШ дає підстави стверджувати, що системне використання проєктних технологій сприяє: формуванню ключових і предметних компетентностей; розвитку наскрізних умінь (критичного мислення, комунікації, співпраці, підприємливості); підвищенню навчальної мотивації; формуванню відповідальності за результати діяльності; інтеграції теоретичних знань і практичного досвіду.

Водночас у процесі впровадження проєктного навчання виявлено певні виклики, характерні для пілотування:

- різний рівень готовності учнів до самостійної діяльності;
- обмеженість навчального часу;
- потреба в оновленні матеріально-технічної бази.

Вироби, виготовлені учнями 5-9 пілотних класів

